

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากงานวิจัยเรื่อง ความรู้ทางการเมือง กับทัศนคติต่อความเป็นประชาธิปไตยของประชาชน มีจุดประสงค์ต้องการทราบว่าความรู้ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับประชาชนอย่างไร โดยพิจารณาว่าประชาชนมีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันอย่างไร แล้วระดับความรู้ที่แตกต่างกันนั้นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และบทบาทของเขามีสต่อการปกครองในระบบอบประชาธิปไตยอย่างไร

เปรียบเทียบทัศนคติประชาธิปไตย และบทบาทของประชาชนเมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนตัว เปรียบเทียบกับ ทัศนคติประชาธิปไตย และบทบาทของประชาชนเมื่อจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมือง เพื่อพิจารณาว่าตัวแปรคู่ใดมีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตัวแปรคู่ใดมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเป็นไปในทิศทางใด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางการเมืองของประชาชน นนทบุรีว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร โดยวิเคราะห์ระดับความรู้ทางการเมืองของบุคคล และพิจารณาข้อมูลส่วนตัวของประชาชน แล้วหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ทางการเมืองกับข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย แล้วหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติประชาธิปไตยของประชาชนกับระดับความรู้ทางการเมือง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์บทบาทของประชาชน ในฐานะที่เป็นพลเมืองภายใต้การปกครองในระบบประชาธิปไตย แล้วหาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของประชาชนในฐานะที่เป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมือง

## ตอนที่ 1

วิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองของประชาชนนนทบุรี ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร โดยวิเคราะห์ระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน และพิจารณาข้อมูลส่วนตัวของแต่ละบุคคล แล้วหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ทางการเมืองกับข้อมูลส่วนตัว

ข้อมูลส่วนตัวของประชาชนที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เพศ อาชีพ อายุ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยจะนำไปเปรียบเทียบกับระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชนที่แบ่งเกณฑ์ออกเป็น 4 ระดับ การวิเคราะห์ทางสถิติจะใช้การคำนวณแบบ อัตราส่วนร้อยละ คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแกมมา (Gamma) ค่านัยสำคัญทางสถิติ (Significance) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way analysis of variance)

ในการหาความแตกต่างทางความรู้ทางการเมืองของประชาชน จะใช้การอธิบายแบบอัตราส่วนร้อยละ ว่าประชาชนมีระดับความรู้แตกต่างกันคิดเป็นร้อยละเท่าใด แล้วจึงหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการหาค่านัยสำคัญทางสถิติ (Significance of F) ระหว่างตัวแปรโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way analysis of variance) จากการคำนวณแบบ ANOVA ยกเว้นคู่ของเพศกับระดับความรู้ทางการเมืองจะหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างกันโดยใช้ค่านัยสำคัญทางสถิติ (Significance) ที่ได้จากการคำนวณแบบไคสแควร์ ( $X^2$ )

เมื่อทราบว่าตัวแปรคู่ใดมีความสัมพันธ์กันแล้ว จึงมาวิเคราะห์ว่าตัวแปรคู่ต่างๆ มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางใด โดยใช้การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแกมมา (Gamma) เพื่อให้อธิบายว่าระดับความรู้ทางการเมืองที่แตกต่างกันนั้น มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นมากน้อยแค่ไหน แล้วความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรทั้งสองเป็นไปในทิศทางใด ยกเว้นคู่ของเพศที่ใช้การคำนวณโดยการหาค่าไคสแควร์ ( $X^2$ )

### ข้อมูลส่วนตัวของประชาชน

ในส่วนของข้อมูลส่วนตัวของประชาชนนนทบุรี ประกอบด้วยตัวแปรดังนี้ เพศอาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่ประชาชนอยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุดของแต่ละบุคคล รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประชาชน(กลุ่มตัวอย่าง) จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
<b>เพศ</b>			
ชาย	368	68.9	
หญิง	166	31.1	
<b>ระดับการศึกษาสูงสุด</b>			
ไม่ได้รับการศึกษา	29	5.4	
ประถมศึกษา	171	32.0	
มัธยมศึกษา	249	46.7	
ปริญญาตรีขึ้นไป	85	15.9	
<b>อายุ</b>			
อายุต่ำกว่า 30 ปี	55	10.3	
30 - 39	216	40.4	
40 - 49	194	36.3	
อายุ 50 ปีขึ้นไป	96	12.9	
<b>รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)</b>			
ต่ำกว่า 5000	161	30.1	ไม่ได้ระบุ 20 ราย
5000 - 10,000	240	44.9	
10,001 - 15,000	67	8.6	
มากกว่า 15,000	46	8.4	
<b>อาชีพ</b>			
เกษตรกร,ชาวนา	48	9	
ข้าราชการ	45	8.4	
เอกชน,รัฐวิสาหกิจ	51	9.6	
ค้าขาย,ธุรกิจส่วนตัว	154	28.8	
ลูกจ้าง,แรงงาน	180	33.7	
ผู้ใช้วิชาชีพ	22	4.1	
อื่นๆ (นักศึกษา, แม่บ้าน ฯ)	34	6.4	
<b>ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย</b>			
เทศบาล	309	57.9	
สุขาภิบาล	64	12.0	
อยู่นอกเขตเทศบาล และสุขาภิบาล	161	30.1	

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาย(ประมาณร้อยละ 68.9) มากกว่าหญิง (ประมาณร้อยละ 31.1) ดังตารางที่ 1 ส่วนใหญ่แล้วจะได้รับการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมาจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 32.0 ส่วนผู้ที่เรียนจบในระดับปริญญาตรีมีจำนวนน้อยที่สุด(ประมาณร้อยละ 15.9)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 30 - 50 ปี จำนวน 410 คน คิดเป็นร้อยละ 76.7 รองลงมาอายุดังแต่ 50 ปีขึ้นไป และอายุน้อยกว่า 30 ปี ตามลำดับ(ประมาณร้อยละ 12.9 และ 10.3 ตามลำดับ) โดยที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,000 บาทขึ้นไปจนถึง 10,000 บาท รองลงมาได้ต่ำกว่า 5,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 30.1 ส่วนที่เหลือมีรายได้มากกว่า 10,000 บาทและมากกว่า 15,000 บาทตามลำดับ (ประมาณร้อยละ 8.6 และ 8.4 ตามลำดับ)

พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ รับจ้างแรงงาน และอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 33.7 และ 28.8 ตามลำดับ อาชีพรองลงมามีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ทำงานเอกชน, เป็นเกษตรกรหรือชาวนาและ รับราชการ (ประมาณร้อยละ 9.6, 9.0 และ 8.4 ตามลำดับ) ส่วนที่เหลือประกอบอาชีพอื่นๆ ส่วนลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างนั้น ร้อยละ 57.9 อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล รองลงมาอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลและนอกเขตสุขภาพีบาลประมาณร้อยละ 30.1 ส่วนที่เหลืออาศัยอยู่ในเขตสุขภาพีบาล(ประมาณร้อยละ 12.0)

#### ความรู้ทางการเมืองของประชาชน

ในการวิจัย ประชาชนจะต้องตอบคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองโดยแยกออกเป็นการตอบคำถามแบบปลายปิดโดยการเลือกตอบจำนวน 21 ข้อ และตอบว่าทราบหรือไม่ทราบจำนวน 9 ข้อ รวม 30 ข้อ และได้แบ่งระดับความรู้ทางการเมืองตามเกณฑ์การตอบไว้ 4 ระดับจากระดับน้อยไปหามาก

ระดับที่ 1	เป็นผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองน้อย	(คะแนน 0 - 7)
ระดับที่ 2	เป็นผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองปานกลางค่อนข้างน้อย	(คะแนน 8 - 14)
ระดับที่ 3	เป็นผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองปานกลางค่อนข้างมาก	(คะแนน 15 - 21)
ระดับที่ 4	เป็นผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองมาก	(คะแนน 22 - 30)

จากการวิจัยพบว่า ประชาชนนนทบุรีมีความรู้ทางการเมืองในระดับที่แตกต่างกัน ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ทางการเมืองน้อย รองลงมาในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชนนนทบุรี

ระดับความรู้ทางการเมือง	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	159	29.8	
2	140	26.2	
3	108	20.2	
4	127	23.8	

$$\bar{X} = 13.50 \text{ (ปานกลางค่อนข้างน้อย)}$$

ตารางที่ 3 ระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชนนนทบุรีจำแนกตามเพศ อาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความรู้ทางการเมือง	1	2	3	4	Gamma
เพศ					p = .27532 .12332
ชาย	31.9	21.3	24.3	22.6	
หญิง	25.1	18.0	30.5	26.3	
อาชีพ					
เกษตรกร	62.5	27.1	10.4	-	
รับราชการ	6.7	4.4	22.2	66.7	
เอกชน/รัฐวิสาหกิจ	2.0	19.6	27.5	51.0	
ค้าขายส่วนตัว	27.9	16.9	27.9	27.3	
รับจ้างแรงงาน	40.0	21.1	33.9	5.0	
ผู้ใช้วิชาชีพ	-	18.2	13.6	68.2	
อื่นๆ(เช่น แม่บ้าน, นักศึกษาฯ)	29.4	44.1	11.8	14.7	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความรู้ทางการเมือง	1	2	3	4	Gamma
อายุ (ปี)					-0.05925
น้อยกว่า 30	23.6	34.5	27.3	14.5	
30 - 39	25.5	17.1	30.1	27.3	
40 - 49	31.4	22.2	21.1	25.3	
ตั้งแต่ 50 ขึ้นไป	43.5	13.0	27.5	15.9	
ลักษณะของชุมชน ที่อยู่อาศัย					.53649 (มาก)
นอกเขตเทศบาล และสุขาภิบาล	54.0	24.8	13.7	7.5	
เขตสุขาภิบาล	34.4	18.8	23.4	23.4	
เขตเทศบาล	16.2	18.1	33.3	32.4	
ระดับการศึกษาสูงสุด					.63704 (มาก)
ประถมศึกษา	48.8	22.0	23.2	6.0	
มัธยมศึกษา	24.3	22.7	31.5	21.5	
ปริญญาตรีขึ้นไป	1.3	6.3	12.7	79.7	
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)					.38931 (ปานกลาง)
น้อยกว่า 5,000	29.8	26.7	34.2	9.3	
5,000 - 10,000	35.4	20.0	27.5	17.1	
10,001 - 15,000	31.3	9.0	16.4	43.3	
15,000 ขึ้นไป	-	8.7	10.9	80.4	

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชนนนทบุรี (กลุ่มตัวอย่าง) จำแนกตาม เพศ อาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
<b>อาชีพ</b>					
ระหว่างกลุ่ม	28.034	3	9.345	4.473	.007
ภายในกลุ่ม	1004.915	481	2.089		
<b>อายุ</b>					
ระหว่างกลุ่ม	6.269	3	2.209	2.966	.027
ภายในกลุ่ม	338.939	481	0.705		
<b>ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย</b>					
ระหว่างกลุ่ม	71.888	3	23.963	36.783	.000
ภายในกลุ่ม	313.357	481	0.651		
<b>ระดับการศึกษาสูงสุด</b>					
ระหว่างกลุ่ม	62.011	3	20.670	57.100	.000
ภายในกลุ่ม	174.121	481	0.362		
<b>รายได้ต่อเดือน</b>					
ระหว่างกลุ่ม	83.798	3	27.933	43.460	.000
ภายในกลุ่ม	309.150	481	0.643		

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างคู่ของตัวแปร เพื่อหาความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ระดับความรู้ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับข้อมูลส่วนตัวของประชาชนที่แยกออกเป็น อายุ อาชีพ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นเพศเพียงตัวแปรเดียวที่ไม่พบความสัมพันธ์ดังตารางที่ 3 และตารางที่ 4 และพบว่าลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับ

ความรู้ทางการเมืองเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชนเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามดังตารางที่ 3 กล่าวคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองหลวงหรือเมืองที่มีความเจริญ จะมีความรู้ทางการเมืองมาก ทราบความเป็นในกิจการต่างๆของบ้านเมือง ในขณะที่ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตชนบททุระกันดาน และห่างไกลความเจริญจะไม่มีทราบถึงความเป็นไปในบ้านเมืองหรือไม่มีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง และพบว่าผู้ที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะมีความรู้และความเข้าใจทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีการศึกษต่ำกว่าระดับปริญญาตรี โดยเฉพาะผู้ไม่ได้รับการศึกษาหรือจบการศึกษาแค่ระดับประถมศึกษาจะเป็นกลุ่มที่มีความรู้ทางการเมืองน้อยที่สุด ส่วนกรณีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชนเปรียบเทียบกับระดับความรู้ทางการเมืองจะพบว่า ผู้ที่มีฐานะดีจะมีความสนใจและมีความรู้ทางการเมืองมาก ส่วนผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยก็จะมีความรู้ทางการเมืองน้อยลงตามไปด้วย

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความรู้ทางการเมืองนั้นเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามคือ ผู้ที่มีอายุมากขึ้นกับมีแนวโน้มว่าจะมีความรู้ทางการเมืองลดลง ( $\text{Gamma} = -0.05925$ ) เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของคู่อื่นๆจะพบว่า วุฒิทางการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชนมากที่สุด ( $\text{Gamma} = .63704$ ) รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัยกับระดับความรู้ทางการเมือง ( $\text{Gamma} = .53649$ )



## ตอนที่ 2

### ทัศนคติความเป็นประชาธิปไตย

ในการวิจัยต้องการที่จะทราบว่าประชาชนนนทบุรีมีทัศนคติต่อระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างไร ซึ่งการวิจัยจะพิจารณาจากทัศนคติที่ประชาชนมีต่อระบบการปกครอง การยอมรับในหลักการประชาธิปไตย และการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย ซึ่งจะต้องยอมรับในความเสมอภาคของบุคคลอื่น ความเท่าเทียมกันตลอดจนเสรีภาพของแต่ละบุคคล...<sup>1</sup> ในการวิจัยได้กำหนดทัศนคติความเป็นประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี (กลุ่มตัวอย่าง) ออกเป็น 5 ระดับดังนี้ คือ

ทัศนคติความเป็นประชาธิปไตยมาก	(ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00)
ทัศนคติความเป็นประชาธิปไตยค่อนข้างมาก	(ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50)
ทัศนคติความเป็นประชาธิปไตยปานกลาง	(ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50)
ทัศนคติความเป็นประชาธิปไตยค่อนข้างน้อย	(ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50)
ทัศนคติความเป็นประชาธิปไตยน้อย	(ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50)

#### 1 ทัศนคติประชาธิปไตยของประชาชน

จากการวิเคราะห์พบว่าประชาชนนนทบุรีมีทัศนคติประชาธิปไตยในระดับที่แตกต่างกันดังตารางที่ 5 พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีทัศนคติประชาธิปไตยค่อนข้างมากใกล้เคียงกับระดับน้อย แสดงให้เห็นว่ามีทั้งประชาชนที่ยอมรับรูปแบบการปกครองของเราว่าเป็นสิ่งที่ดีและมีความเหมาะสมใกล้เคียงกับผู้ที่ไม่ยอมรับการปกครองในประชาธิปไตย อาจเนื่องมาจากการเมืองในประเทศไทยยังไม่มี ความมั่นคงและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ภาพของความขัดแย้งการโกงกินของนักการเมืองยังมีอยู่ให้เห็นอยู่เป็นประจำ จนกลายเป็นวัฒนธรรมทางการเมือง จึงทำให้ประชาชนเกิดความสับสนว่าระบอบประชาธิปไตยนี้ดีแล้วหรือไม่ หรือว่าไม่เหมาะสมกับเมืองไทย ส่วนประเด็นอื่นอาจจะเป็นไปได้ว่าประเทศไทยมีวัฒนธรรมแบบศักดินามาช้านานระบอบราชการมีอำนาจมากอยู่เหนือประชาชนซึ่งตรงกันข้ามกับหลักการประชาธิปไตย หรืออาจจะมีเหตุมาจากเรื่องของการเคารพการให้เกียรติแก่ผู้ที่อาวุโสกว่าโดยไม่คำนึงถึงหลักการที่ถูกต้องประเด็นเหล่านี้ล้วนแต่อิทธิพลต่อทัศนคติความเป็นประชาธิปไตยของประชาชนได้ทั้งสิ้น

<sup>1</sup> ปรัชญา เวสารัชช, ประชาธิปไตยไทย (2535), หน้า 5-6. (อัดสำเนา)

ตารางที่ 5 ทศนคติประชาธิปไตยของประชาชนนนทบุรี

ทัศนคติประชาธิปไตย	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
น้อย	140	26.2	
ค่อนข้างน้อย	51	9.6	
ปานกลาง	110	20.6	
ค่อนข้างมาก	144	27.0	
มาก	89	16.7	

$\bar{X} = 3.73$  (ค่อนข้างมาก)

## 2 ความรู้ทางการเมืองกับทัศนคติประชาธิปไตย

ในการวิจัยต้องการระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความเป็นประชาธิปไตยอย่างไร

ตารางที่ 6 ทศนคติประชาธิปไตยจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมือง

ทัศนคติประชาธิปไตย	ระดับความรู้ทางการเมือง					Gamma
	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	
						.29247(ปานกลาง)
1	32.7	5.7	30.2	26.4	5.0	
2	29.6	13.0	23.1	20.4	13.9	
3	31.4	15.0	13.6	24.3	15.7	
4	9.4	5.5	14.2	36.2	34.6	

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ทศนคติความเป็นประชาธิปไตยของประชาชนนนทบุรี(กลุ่มตัวอย่าง) จำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
ระหว่างกลุ่ม	115.532	3	38.511	20.507	.000
ภายในกลุ่ม	995.316	530	1.878		

จากการวิจัยพบว่าระดับความรู้ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติประชาธิปไตยในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 6 และตารางที่ 7 กล่าวคือ ผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองมากจะมีทัศนคติประชาธิปไตยมากยอมรับรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ยอมรับในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองน้อยจะมีแนวความคิดที่เป็นประชาธิปไตยน้อยตามไปด้วย

### 3 ทัศนคติประชาธิปไตยเมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

จากการวิจัยพบว่าทัศนคติประชาธิปไตยของประชาชนมีความแตกต่างกัน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลส่วนตัวจะพบว่า ระดับทัศนคติประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 8 และตารางที่ 9 แต่เมื่อเปรียบเทียบระดับทัศนคติประชาธิปไตยกับเพศ อายุ และอาชีพไม่พบความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะมีทัศนคติประชาธิปไตยมากยอมรับรูปแบบการปกครองและหลักการที่เป็นประชาธิปไตย ในขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่น้อยก็จะมีทัศนคติความเป็นประชาธิปไตยน้อยตามลงไปด้วยซึ่งเราจะพบว่า ตัวแปรคู่นี้มีความสัมพันธ์ระหว่างกันมากที่สุด ( $\text{Gamma} = .30297$ )

ในประเด็นอื่นพบว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะมีทัศนคติประชาธิปไตยมาก ส่วนผู้ที่มีฐานะไม่ดีจะมีทัศนคติประชาธิปไตยน้อยลงด้วย เช่นเดียวกันกับคู่ของระดับทัศนคติประชาธิปไตยกับลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัยก็มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกล่าวคือ ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีความเจริญจะมีทัศนคติประชาธิปไตยมาก ส่วนผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตที่ด้อยความเจริญจะไม่ยอมรับในหลักการประชาธิปไตย หรือมีทัศนคติประชาธิปไตยน้อย

ตารางที่ 8 ทิศนคติประชาธิปไตยของประชาชนนนทบุรีจำแนกตามเพศ อาชีพ อายุ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ทัศนคติประชาธิปไตย	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก					Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
เพศ						p = .428
ชาย	25.3	8.7	21.0	26.4	18.5	
หญิง	28.1	11.4	19.8	28.1	12.6	
อาชีพ						-
เกษตรกร	14.6	12.5	41.7	25.0	6.3	
รับราชการ	17.8	11.1	15.6	26.7	28.9	
เอกชน/รัฐวิสาหกิจ	23.5	5.9	13.7	33.3	23.5	
ค้าขายส่วนตัว	26.6	6.5	19.5	26.6	20.8	
รับจ้างแรงงาน	33.9	9.4	15.6	29.4	11.7	
ผู้ใช้วิชาชีพ	13.6	18.2	22.7	22.7	22.7	
อื่นๆ(เช่น แม่บ้าน, นักศึกษา)	23.5	17.6	38.2	11.8	8.8	
อายุ (ปี)						-.00581
น้อยกว่า 30	30.9	16.4	16.4	21.8	14.5	
30 – 39	26.4	7.9	18.1	29.2	18.5	
40 – 49	25.8	6.7	25.8	22.2	19.6	
ตั้งแต่ 50 ขึ้นไป	23.2	17.4	17.4	37.7	4.3	
ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย						.13674 (น้อย)
นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล	29.8	11.8	24.8	21.7	11.8	
สุขาภิบาล	25.0	7.8	15.6	35.9	15.6	
เทศบาล	24.6	8.7	19.4	27.8	19.4	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ทัศนคติประชาธิปไตย	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก					Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
การศึกษาสูงสุด						.30297 (ปานกลาง)
ประถมศึกษา	31.5	8.9	25.6	28.0	6.0	
มัธยมศึกษา	28.7	10.0	17.5	25.9	17.9	
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.8	11.4	19.0	26.6	39.2	
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน						.27643 (ปานกลาง)
ต่ำกว่า 5,000	34.8	13.0	21.1	19.9	11.2	
5,000 – 10,000	23.8	8.8	20.8	32.9	13.8	
10,001 – 15,000	28.4	4.5	22.4	19.4	25.4	
15,000ขึ้นไป	2.2	8.7	13.0	37.0	39.1	

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวระดับทัศนคติความเป็นประชาธิปไตยของประชาชนนนทบุรี(กลุ่มตัวอย่าง)จำแนกตามเพศ อาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
อาชีพ					
ระหว่างกลุ่ม	7.870	4	1.968	.921	.610
ภายในกลุ่ม	1025.078	480	2.136		
อายุ					
ระหว่างกลุ่ม	2.030	4	.507	.710	.391
ภายในกลุ่ม	343.179	480	.715		
ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย					
ระหว่างกลุ่ม	9.770	4	2.443	3.125	.045
ภายในกลุ่ม	375.475	480	.782		

ตารางที่ 9 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
<b>ระดับการศึกษาสูงสุด</b>					
ระหว่างกลุ่ม	21.050	4	5.265	12.272	.000
ภายในกลุ่ม	202.835	473	.429		
<b>รายได้ต่อเดือน</b>					
ระหว่างกลุ่ม	27.701	4	6.925	9.101	.000
ภายในกลุ่ม	365.248	480	.761		

#### 4 เปรียบเทียบ ทักษะคิดวิเคราะห์ปไตยเมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนตัวกับ ทักษะคิดวิเคราะห์ปไตยจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน

จากการวิจัยพบว่า ทักษะคิดวิเคราะห์ปไตยของประชาชนนนทบุรี เมื่อจำแนกตาม ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย การศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับความรู้ทางการ เมือง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 28 เมื่อ พิจารณาระดับของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับทักษะคิดวิเคราะห์ปไตย พบว่า ผู้ที่มีการ ศึกษาสูงกับผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองสูงมีความสัมพันธ์กับทักษะคิดวิเคราะห์ปไตยเพิ่มขึ้นมาก ที่สุดใกล้เคียงกัน (0.30297 กับ 0.29247 ตามลำดับ) ในระดับรองลงมาคือ ผู้ที่มีฐานะ ทางเศรษฐกิจดี

ตารางที่ 28

ทักษะคิดวิเคราะห์ปไตยจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองเปรียบเทียบกับข้อมูลส่วนตัวของประชาชน

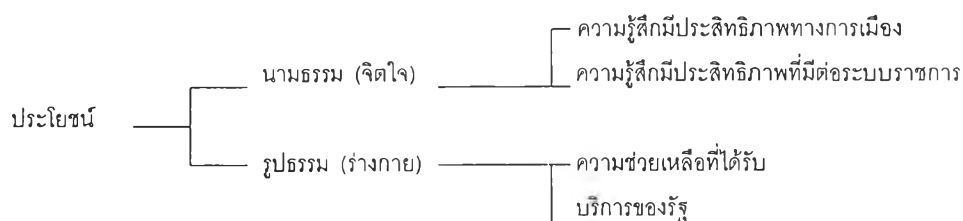
ตัวแปรต้น / ตัวแปรตาม	Gamma	F	Significance
เพศ / ทักษะคิดวิเคราะห์ปไตย	-.09317	-	.428
อายุ / ทักษะคิดวิเคราะห์ปไตย	-.00581	.710	.391
อาชีพ / ทักษะคิดวิเคราะห์ปไตย	-	.921	.610
ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย / ทักษะคิดวิเคราะห์ปไตย	.13674	3.129	.045
การศึกษาสูงสุด / ทักษะคิดวิเคราะห์ปไตย	.30297	12.272	.000
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน / ทักษะคิดวิเคราะห์ปไตย	.27643	9.101	.000
ความรู้ทางการเมือง / ทักษะคิดวิเคราะห์ปไตย	.29247	20.507	.000

### ตอนที่ 3

#### บทบาทของประชาชน

จากการวิจัยต้องการทราบว่า ผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองมากเขาจะเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากสังคมมากด้วยหรือไม่ ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองน้อยเขาจะได้รับประโยชน์จากสังคมน้อยตามลงไปด้วยหรือไม่ ซึ่งจะพิจารณาจากบทบาทหน้าที่ของประชาชน โดยกำหนดให้ประโยชน์ในที่นี้คือ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคในการดำเนินชีวิต ที่ประชาชนได้รับจากรัฐ และสังคม ตลอดจนการได้รับบริการและการคุ้มครองจากรัฐอย่างเท่าเทียมกัน ในทางกลับกันประชาชนในฐานะที่เป็นพลเมืองก็จะต้องรักษาสิทธิต่างๆของตนเองไว้ให้ได้ไม่ยินยอมให้ผู้ใดหรืออำนาจใดมาริดรอนสิทธิต่างๆด้วยเช่นกัน

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากรัฐก็คือ สิทธิต่างๆตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ถ้ามองประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมก็คือ บริการที่ประชาชนได้รับจากรัฐและความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับจากตัวแทนของรัฐ ในอีกประเด็นหนึ่งก็คือประโยชน์ที่เป็นนามธรรม คือ ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง และความรู้สึกว่าตนเองมีสิทธิที่จะได้รับประโยชน์จากรัฐและสามารถที่จะรักษาประโยชน์เหล่านั้น "ประโยชน์" ในการวิจัยจึงกำหนดเฉพาะประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของประชาชนในฐานะพลเมือง โดยกำหนดขอบเขตของความหมายในประเด็นดังรูปนี้



ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง หมายถึง ความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถมีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนรวมทางการเมือง ซึ่งมีผลต่อระบบการเมืองการปกครอง

ความรู้สึกมีประสิทธิภาพของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานราชการ หมายถึง ความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถมีความรู้ความเข้าใจ ในสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนได้รับจากรัฐ และเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถเรียกร้องสิทธิเหล่านั้นได้จากหน่วยงานต่างๆของรัฐ

ความช่วยเหลือที่ได้รับจากนักการเมือง หมายถึง ความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับจากนักการเมืองและข้าราชการในท้องถิ่น

บริการที่ประชาชนได้รับจากรัฐ หมายถึง คุณภาพของบริการที่ประชาชนได้รับจากหน่วยงานต่างๆทางราชการ

#### ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง

การวิเคราะห์ข้อมูล บทบาทของประชาชนเมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนตัวโดยแบ่งความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง ออกเป็น 5 ระดับตามเกณฑ์ดังนี้

ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองมาก	(ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00)
ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองค่อนข้างมาก	(ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50)
ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองปานกลาง	(ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50)
ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองค่อนข้างน้อย	(ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50)
ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองน้อย	(ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50)

จากการวิจัยพบว่า ประชาชนนนทบุรีส่วนใหญ่มีความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในภาพรวมก็พบว่าประชาชนมีความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองในระดับปานกลางด้วยเช่นกันดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองของประชาชนนนทบุรี

ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
น้อย	51	9.6	
ค่อนข้างน้อย	115	21.5	
ปานกลาง	153	28.7	
ค่อนข้างมาก	90	16.9	
มาก	125	23.4	
$\bar{X} = 3.30$ (ปานกลาง)			



### 1. ความรู้ทางการเมืองกับความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง

จากการวิเคราะห์พบว่าระดับความรู้ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือกลุ่มผู้ที่มีความรู้และสนใจความเป็นไปในกิจการต่างๆ ของบ้าน ประชาชนกลุ่มนี้จะมีความคิดว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองเชื่อมั่นว่าประชาชนมีอำนาจที่จะเปลี่ยนแปลง หรือมีพลังที่จะต่อรองทางการเมืองได้ทั้งการเมืองในระดับชาติและการเมืองในระดับท้องถิ่น ตลอดจนมีความคิดว่างกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนั้นสามารถเรียกร้องได้จริง ส่วนในทางกลับกันผู้ที่ไม่ได้สนใจทางการเมืองหรือไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายก็จะมีความคิดว่าการเมืองนั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงได้ และความเสมอภาคตามกฎหมายก็ไม่เป็นความจริง อีกนัยหนึ่งก็คือประชาชนไม่ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายได้อย่างแท้จริง สามารถแสดงให้เห็นได้ดังตารางที่ 12 และตารางที่ 13

ตารางที่ 12 ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองของประชาชนนนทบุรีจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมือง

ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก					Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
ระดับความรู้ทางการเมือง						
						.38190 (ปานกลาง)
1	15.1	29.6	29.6	10.1	15.7	
2	13.0	30.6	31.5	14.8	10.2	
3	7.1	15.0	32.9	25.0	20.0	
4	2.4	11.0	20.5	18.1	48.0	

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองของประชาชนนนทบุรี(กลุ่มตัวอย่าง) จำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
ระหว่างกลุ่ม	122.745	3	40.915	28.611	.000
ภายในกลุ่ม	757.924	530	1.430		

## 2. ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองจำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

จากการวิเคราะห์พบว่า ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองของประชาชนนั้นมีความสัมพันธ์กับเพศ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุดของประชาชน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 14 และตารางที่ 15 ซึ่งความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถอธิบายได้ดังนี้ ประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตที่มีความเจริญหรือเป็นจุดศูนย์กลางจะมีความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองมาก ในขณะที่ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทห่างไกลความเจริญก็จะมีความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองน้อยรู้สึกว่าคุณเองนั้นไม่มีความสามารถที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้ โดยรวมไปถึงการเมืองในระดับท้องถิ่นด้วย เช่นเดียวกับการความสัมพันธ์ระหว่างคู่ของความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองกับระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กล่าวคือผู้ที่มีจบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปหรือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมาก จะมีความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองมาก ในขณะที่ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาหรือจบแค่ระดับประถมศึกษา หรือเป็นผู้ที่มีฐานะยากจนก็จะมีความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองน้อยตามไปด้วย

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างคู่ต่างๆจะพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคู่ของความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองกับระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ส่วนฐานะทางเศรษฐกิจกับความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองพบว่ามีความสัมพันธ์น้อย เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองกับลักษณะของชุมชนที่พักอาศัย

ตารางที่ 14 ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองจำแนกตามเพศ อาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย, การศึกษาสูงสุดและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความรู้สึกมีประสิทธิ ภาพทางการเมือง	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก					Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
เพศ						p = .028
						.19435 (น้อย)
ชาย	9.8	24.8	29.2	15.5	20.7	
หญิง	9.0	14.4	27.5	19.8	29.3	

## ตารางที่ 14 (ต่อ)

ความรู้สึกมีประสิทธิ ภาพทางการเมือง	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	Gamma
<b>อาชีพ</b>						
เกษตรกร	12.5	31.3	29.2	8.3	18.8	
รับราชการ	4.4	8.9	22.2	22.2	42.2	
เอกชน/รัฐวิสาหกิจ	7.8	19.6	13.7	31.4	27.5	
ค้าขายส่วนตัว	12.3	19.5	31.8	13.0	23.4	
รับจ้างแรงงาน	8.9	26.7	30.0	16.1	18.3	
ผู้ใช้วิชาชีพ	4.5	9.1	31.8	18.2	36.4	
อื่นๆ(เช่น แม่บ้าน, นักศึกษาฯ)	8.8	17.6	35.3	20.6	17.6	
<b>อายุ (ปี)</b>						
น้อยกว่า 30	16.4	18.2	34.5	14.5	16.4	.00389
30 - 39	10.6	19.4	25.5	18.5	25.9	
40 - 49	7.2	23.2	29.4	14.9	25.3	
ตั้งแต่ 50 ขึ้นไป	7.2	26.1	31.9	18.8	15.9	
<b>ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย</b>						
นอกเขตเทศบาล และสุขาภิบาล	13.0	26.1	28.6	15.5	16.8	.19607 (น้อย)
สุขาภิบาล	10.9	28.1	21.9	17.2	21.9	
เทศบาล	7.4	17.8	30.1	17.5	27.2	
<b>การศึกษาสูงสุด</b>						
ประถมศึกษา	11.9	25.0	36.3	14.3	12.5	.37334 (ปานกลาง)
มัธยมศึกษา	9.6	21.1	29.9	16.3	23.1	
ปริญญาตรีขึ้นไป	2.5	6.3	11.4	27.8	51.9	

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ความรู้สึกมีประสิทธิ ภาพทางการเมือง	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก น้อย กลาง มาก					Gamma
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)						.24318 (น้อย)
น้อยกว่า5,000	11.2	26.1	31.7	14.3	16.8	
5,000 – 10,000	9.2	23.3	30.4	15.0	22.1	
10,001 – 15,000	10.4	13.4	25.4	26.9	23.9	
15,000ขึ้นไป	2.2	8.7	15.2	17.4	56.5	

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวระดับความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองของประชาชนนนทบุรี(กลุ่มตัวอย่าง)จำแนกตามเพศ อาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
<b>อาชีพ</b>					
ระหว่างกลุ่ม	10.684	4	2.671	1.254	.353
ภายในกลุ่ม	1022.264	480	2.130		
<b>อายุ</b>					
ระหว่างกลุ่ม	4.279	4	1.070	1.506	.060
ภายในกลุ่ม	340.929	480	.710		
<b>ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย</b>					
ระหว่างกลุ่ม	9.574	4	2.393	3.058	.048
ภายในกลุ่ม	375.672	480	.783		
<b>ระดับการศึกษาสูงสุด</b>					
ระหว่างกลุ่ม	26.778	4	6.694	16.065	.000
ภายในกลุ่ม	197.107	473	.417		
<b>รายได้ต่อเดือน</b>					
ระหว่างกลุ่ม	26.061	4	6.515	8.524	.000
ภายในกลุ่ม	366.887	480	.764		

3. เปรียบเทียบความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองจำแนกตามข้อมูลส่วนตัวกับความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน

จากการวิจัยพบว่า ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองของประชาชนนนทบุรีเมื่อจำแนกตาม เพศ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย การศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับความรู้ทางการเมือง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 16

เมื่อพิจารณาค่าจากตารางเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง พบว่า ผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองมากกับผู้ที่มีการศึกษาสูง มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองที่เพิ่มขึ้นมากที่สุดใกล้เคียงกัน (0.38190 กับ 0.37334 ตามลำดับ) ในระดับรองลงมาคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มากขึ้น

ตารางที่ 16 ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองของประชาชนจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองเปรียบเทียบกับข้อมูลส่วนตัวของประชาชน

ตัวแปรต้น / ตัวแปรตาม	Gamma	F	Significance
เพศ / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง	.19435	-	.028
อายุ / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง	.00389	1.506	.060
อาชีพ / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง	-	1.254	.353
ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง	.19607	3.058	.048
การศึกษาสูงสุด / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง	.37334	16.065	.000
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง	.24318	8.524	.000
ความรู้ทางการเมือง / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง	.38190	28.611	.000

### ความรู้สึกมีประสิทธิภาพของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานราชการ

จากการวิจัยต้องการที่จะทราบว่าประชาชนมีความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อหน่วยงานราชการแตกต่างกันอย่างไร โดยพิจารณาว่าประชาชนนั้นมีฐานะเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งเขาควรมีความรู้สึกว่า เขาได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคกันทั้งในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพต่างๆและการได้รับบริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกัน ตลอดจนการได้รับความคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่ และได้รับความคุ้มครองจากกฎหมาย ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าเขาได้รับการปฏิบัติจากรัฐอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่คำนึงว่า เขาเป็นคนยากจน มีการศึกษาน้อย หรือไม่มีเส้นสายในวงราชการเป็นต้น ซึ่งทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่ารัฐเป็นส่วนหนึ่งของเขา อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน กฎหมายทำให้ทุกคนเท่าเทียมกัน

ในการวิจัยได้แบ่งความรู้สึกมีประสิทธิภาพของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานราชการออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ความรู้สึกมีประสิทธิภาพมาก	(ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00)
ความรู้สึกมีประสิทธิภาพค่อนข้างมาก	(ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50)
ความรู้สึกมีประสิทธิภาพปานกลาง	(ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50)
ความรู้สึกมีประสิทธิภาพค่อนข้างน้อย	(ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50)
ความรู้สึกมีประสิทธิภาพน้อย	(ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50)

จากการวิจัยพบว่าความรู้สึกมีประสิทธิภาพของประชาชนมีความแตกต่างกัน และแสดงให้เห็นว่า ประชาชนนนทบุรีมีความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อหน่วยงานราชการในระดับปานกลางดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ความรู้สึกมีประสิทธิภาพของประชาชนนนทบุรีที่มีหน่วยงานราชการ

ความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อรัฐ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
น้อย	106	19.9	
ค่อนข้างน้อย	143	26.8	
ปานกลาง	114	21.3	
ค่อนข้างมาก	73	13.9	
มาก	98	18.4	

—  
X = 2.95 (ปานกลาง)

## 1. ความรู้ทางการเมืองกับความรู้สึกมีประสิทธิภาพของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานราชการ

ความรู้สึกของประชาชนที่เชื่อว่า เขาต้องได้รับบริการที่เสมอภาคจากรัฐในฐานะที่เป็นพลเมืองคนหนึ่งของสังคม และเขาสามารถที่จะร้องเรียนได้ด้วยหากเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติต่อเขาอย่างไม่เท่าเทียมกัน จากการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกมีความสามารถของประชาชนเปรียบเทียบกับระดับความรู้ทางการเมืองที่เขามีปรากฏว่า ความรู้สึกมีประสิทธิภาพกับระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชนมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังตารางที่ 18 และตารางที่ 19

ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นสามารถอธิบายได้ว่า ผู้ที่มีความรู้หรือมีความสนใจทางการเมืองมากจะมีความเชื่อมั่นว่าเขาควรจะได้รับบริการจากรัฐเท่าเทียมกับบุคคลอื่น เจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ให้บริการที่ดีแก่ประชาชน กฎหมายบัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชน ดังนั้นหากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่อประชาชนไม่ดีหรือทำงานผิดพลาดเขาสามารถที่จะร้องเรียนการทำงานของเจ้าหน้าที่เหล่านั้นได้ ในขณะที่ผู้ที่ไม่ให้ความสนใจหรือไม่มีความรู้เกี่ยวกับกิจการต่างๆ ของบ้านเมืองจะมีความรู้สึกที่ ประชาชนไม่สามารถที่จะทำอะไรกับเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เมื่อไม่ได้รับบริการที่ดี การร้องเรียนไม่สามารถช่วยอะไรได้แล้วยังอาจนำความเดือดร้อนมาให้ หรือการเรียกร้องให้ข้าราชการคนใดปรับปรุงตัวนั้นเป็นเรื่องผู้ใหญ่ว่าประชาชนไม่สามารถทำอะไรได้

ตารางที่ 18 ความรู้สึกมีประสิทธิภาพของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานราชการ จำแนกตามระดับความรู้ทางการเมือง

ความรู้รู้สึกมีประสิทธิภาพ	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก					Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
ระดับความรู้ทางการเมือง						.63168 (มาก)
1	37.1	42.1	15.7	3.1	1.9	
2	27.8	37.0	19.4	7.4	8.3	
3	7.9	17.9	36.4	20.7	17.1	
4	4.7	8.7	13.4	24.4	48.8	



ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ความรู้สึกมีประสิทธิภาพของประชาชนนนทบุรี ที่มีต่อหน่วยงานราชการ จำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
ระหว่างกลุ่ม	370.894	3	123.631	101.234	.000
ภายในกลุ่ม	647.256	530	1.221		

ตารางที่ 20 ความรู้สึกมีประสิทธิภาพของประชาชนนนทบุรีที่มีต่อหน่วยงานราชการ จำแนกตามเพศ อาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย การศึกษาสูงสุดและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความรู้สึกมีประสิทธิภาพ	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก					Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
เพศ						p = .062 .12869 (น้อย)
ชาย	21.0	29.7	18.8	12.8	17.7	
หญิง	17.4	20.4	26.9	15.6	19.8	
อาชีพ						
เกษตรกร	35.4	35.4	20.8	2.1	6.3	
รับราชการ	6.7	13.3	15.6	20.0	44.4	
เอกชน/รัฐวิสาหกิจ	9.8	23.5	11.8	15.7	39.2	
ค้าขายส่วนตัว	20.8	31.8	15.6	14.3	17.5	
รับจ้างแรงงาน	23.9	28.3	29.4	10.0	8.3	
ผู้ใช้วิชาชีพ	9.1	9.1	9.1	31.8	40.9	
อื่นๆ(เช่น แม่บ้าน, นักศึกษา)	11.8	17.6	35.3	23.5	11.8	
อายุ (ปี)						-.04468
น้อยกว่า 30	14.5	34.5	20.0	16.4	14.5	
30 - 39	19.4	26.9	19.9	13.9	19.9	
40 - 49	21.6	19.6	24.7	14.4	19.6	
ตั้งแต่ 50 ขึ้นไป	20.3	40.6	17.4	8.7	13.0	

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ความรู้สึกมีความสามารถ	น้อย	ค่อนข้าง	ปาน	ค่อนข้าง	มาก	Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
<b>ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย</b>						.41154 (มาก)
นอกเขตเทศบาล	32.9	33.5	19.3	6.2	8.1	
และสุขาภิบาล						
สุขาภิบาล	25.0	29.7	20.3	7.8	17.2	
เทศบาล	12.0	22.7	22.7	18.8	23.9	
<b>การศึกษาสูงสุด</b>						.42499 (มาก)
ประถมศึกษา	28.6	29.8	24.4	11.9	5.4	
มัธยมศึกษา	17.1	27.9	23.1	12.0	19.9	
ปริญญาตรีขึ้นไป	6.3	10.1	11.4	25.3	46.8	
<b>รายได้เฉลี่ยต่อเดือน</b>						.31361 (ปานกลาง)
น้อยกว่า5,001	24.8	27.3	29.2	12.4	6.2	
5,001 – 10,000	23.8	29.2	17.5	11.7	17.9	
10,001 – 15,000	7.5	22.4	26.9	16.4	26.9	
15,000ขึ้นไป	6.5	13.0	2.2	21.7	56.5	

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวระดับความรู้สึกรู้สึกมีประสิทธิภาพของประชาชนนนทบุรีที่มีต่อหน่วยงานราชการ จำแนกตามเพศ อาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
<b>อาชีพ</b>					
ระหว่างกลุ่ม	17.760	4	4.440	2.099	.069
ภายในกลุ่ม	1015.188	480	2.115		
<b>อายุ</b>					
ระหว่างกลุ่ม	1.324	4	.331	.462	.573
ภายในกลุ่ม	343.884	480	.716		
<b>ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย</b>					
ระหว่างกลุ่ม	43.084	4	10.771	15.110	.000
ภายในกลุ่ม	342.162	480	.713		
<b>ระดับการศึกษาสูงสุด</b>					
ระหว่างกลุ่ม	36.013	4	9.003	22.667	.000
ภายในกลุ่ม	187.872	473	.397		
<b>รายได้ต่อเดือน</b>					
ระหว่างกลุ่ม	55.561	4	13.890	19.762	.000
ภายในกลุ่ม	337.387	480	.703		

เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนตัวของประชาชนจะพบว่า ความรู้สึกมีประสิทธิภาพที่ประชาชนมีต่อหน่วยงานราชการมีความสัมพันธ์กับ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการเปรียบเทียบ เพศ อาชีพ และอายุกับความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อหน่วยงานราชการของประชาชนนั้นไม่พบความสัมพันธ์ดังตารางที่ 20 และตารางที่ 21

จากการวิเคราะห์ที่พบว่า ความรู้สึกมีประสิทธิภาพที่ประชาชนมีต่อหน่วยงานราชการ มีความสัมพันธ์กับ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการวิจัยสามารถอธิบายได้ว่า ความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อรัฐของประชาชนมีความสัมพันธ์กับลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่นเดียวคู่ของระดับการศึกษาสูงสุดของประชาชนและคู่ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ของประชาชนที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองหรือเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะมีความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อรัฐมาก รู้ถึงสิทธิและเสรีภาพที่ตนเองได้รับจากรัฐ และมีความมีความรู้สึกที่สิทธิต่างๆที่รัฐมอบให้นั้นสามารถเรียกร้องได้จริงไม่ใช่เป็นแค่ตัวบทกฎหมายหรือตัวหนังสือ ซึ่งแตกต่างกับประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตชนบทเขาไม่ทราบถึงสิทธิของตนเอง หรือถ้าทราบ เขาก็มีความรู้สึกที่สิทธิเหล่านั้นไม่สามารถเรียกร้องได้จริง ความเสมอภาคไม่สามารถหาได้ในสังคม โดยเฉพาะถ้าเทียบกับคนที่อาศัยอยู่ในเมืองแล้วเขาไม่ได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียม ในกรณีของความแตกต่างกันทางฐานะทางเศรษฐกิจชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่มีฐานะดีจะมีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถต่อรองกับทางราชการ หรือร้องเรียนการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้ ซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่มีฐานะยากจนเขาไม่กล้าที่จะต่อรองหรือเรียกร้องอะไรจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเลย ซึ่งไม่แตกต่างกับระดับของการศึกษาที่ช่วยให้คนมีความเชื่อมั่นมากขึ้น

### 3. ความรู้มีประสิทธิภาพของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานราชการจำแนกตามข้อมูลส่วนตัว เปรียบเทียบกับความรู้มีประสิทธิภาพของประชาชนจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน

จากการวิจัยพบว่า ความรู้สึกมีประสิทธิภาพของประชาชนนนทบุรีที่มีต่อรัฐ เมื่อจำแนกตามลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย การศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับความรู้ทางการเมือง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 22

เมื่อพิจารณาค่าแกมมา จากตารางเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับความรู้สึกมีประสิทธิภาพ พบว่า ผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองมากจะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นมากที่สุด ( $\text{Gamma} = 0.63168$ ) ในระดับรองลงมาคือ การศึกษาที่สูง ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัยที่เจริญ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มากตามลำดับ

ตารางที่ 22 ความรู้สึกมีความสามารถของประชาชนจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองเปรียบเทียบกับข้อมูลส่วนตัวของประชาชน

ตัวแปรต้น / ตัวแปรตาม	Gamma	F	Significance
เพศ / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อรัฐ	.12869	-	.062
อายุ / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อรัฐ	-.04468	.462	.573
อาชีพ / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อรัฐ	-	2.099	.069
ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อรัฐ	.41154	15.110	.000
การศึกษาสูงสุด / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อรัฐ	.42499	22.667	.000
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อรัฐ	.31361	19.762	.000
ความรู้ทางการเมือง / ความรู้สึกมีประสิทธิภาพต่อรัฐ	.63168	101.234	.000

## ความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับ

จากการวิจัยต้องการทราบว่าประชาชนได้รับความช่วยเหลือจากตัวแทนของเขามากน้อยแค่ไหน ทั้งที่เป็นนักการเมืองระดับชาติคือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักการเมืองท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัดฯ และข้าราชการในท้องถิ่น โดยแยกระดับความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ประชาชนได้รับความช่วยเหลือมาก	(ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00)
ประชาชนได้รับความช่วยเหลือค่อนข้างมาก	(ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50)
ประชาชนได้รับความช่วยเหลือปานกลาง	(ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50)
ประชาชนได้รับความช่วยเหลือค่อนข้างน้อย	(ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50)
ประชาชนได้รับความช่วยเหลือน้อย	(ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50)

### ตารางที่ 23 ความช่วยเหลือที่ประชาชนนนทบุรีได้รับ

ความช่วยเหลือที่ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
น้อย	153	28.7	
ค่อนข้างน้อย	172	32.2	
ปานกลาง	63	11.8	
ค่อนข้างมาก	77	14.4	
มาก	69	12.9	

$\bar{X} = 2.50$  (ค่อนข้างน้อย)

จากการวิจัยพบว่าประชาชนนนทบุรีได้รับความช่วยเหลือจากนักการเมือง และข้าราชการค่อนข้างน้อย ดังตารางที่ 23

### 1. ความรู้ทางการเมืองกับความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับ

จากการวิเคราะห์ความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับจากนักการเมืองเช่น ส.ส. ส.ท. หรือ ส.จ. และข้าราชการเปรียบเทียบกับระดับความรู้ทางการเมือง พบว่ามีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังตารางที่ 24 และตารางที่ 25 สามารถอธิบายได้คือ ความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับมี

ความสัมพันธ์กับระดับความรู้ทางการเมือง ผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือจากนักการเมืองและข้าราชการมากมักจะมีความรู้และความสนใจทางการเมืองมากด้วยเช่นกัน ส่วนผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการเมืองและไม่สนใจความเป็นไปทางการเมืองทั้งการเมืองระดับชาติและระดับท้องถิ่นก็มักจะเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากตัวแทนของเขาเท่าใดนัก

ตารางที่ 24 ความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมือง

ระดับความรู้ทางการเมือง	ความช่วยเหลือที่ได้รับ					Gamma
	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	
						.56805 (มาก)
1	50.9	34.6	5.0	3.1	6.3	
2	37.0	39.8	7.4	7.4	8.3	
3	17.1	40.0	19.3	20.0	3.6	
4	6.3	14.2	15.7	28.3	35.4	

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ความที่ประชาชนนนทบุรี(กลุ่มตัวอย่าง)ได้รับจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
ระหว่างกลุ่ม	287.199	3	95.733	70.444	.000
ภายในกลุ่ม	720.271	530	1.359		

## 2. ระดับความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับจำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับจำแนกตาม เพศ อาชีพ อายุ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับและการศึกษาสูงสุดจะพบว่าระหว่างคู่ของอาชีพ อายุ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นคู่ของเพศกับความช่วยเหลือที่ได้รับเพียงคู่เดียวที่ไม่พบความสัมพันธ์ดังตารางที่ 26 และตารางที่ 27

จากการวิจัย นอกจากความสัมพันธ์ที่พบระหว่างคู่ตัวแปรแล้ว ยังวิเคราะห์ได้ว่า ความสัมพันธ์ที่พบระหว่างคู่ตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นคู่ของ อายุกับระดับความช่วยเหลือที่ได้รับ ที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม อธิบายได้คือ ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีความเจริญหรือเป็นเขตเมืองจะได้รับความช่วยเหลือจากนักการเมืองระดับชาติ นักการเมืองระดับท้องถิ่น และข้าราชการในท้องถิ่นนั้นมากกว่าผู้ที่พักอาศัยอยู่ในเขตชนบท หรือถ้ามองในทางกลับกันก็หมายความว่า นักการเมืองและข้าราชการในเขตที่มีความเจริญจะดูแลและเอาใจประชาชนมากกว่านักการเมืองและข้าราชการที่ทำงานอยู่ในท้องถิ่นที่เป็นชนบท เช่นเดียวกับระดับการศึกษา สำหรับผู้ที่จบการศึกษาดังแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะได้รับความช่วยเหลือมากกว่าผู้ที่ไม่ได้จบการศึกษาหรือจบการศึกษาแค่ชั้นประถม และผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากก็มักจะได้รับความช่วยเหลือมากด้วยเช่นกัน ยกเว้นกรณีของอายุที่ว่า ผู้ที่มีอายุมากขึ้นกับมีแนวโน้มที่จะได้รับความช่วยเหลือน้อยลงเมื่อเทียบกับผู้ที่มีอายุน้อยกว่า

ตารางที่ 26 ความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับจำแนกตามเพศ อาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย การศึกษาสูงสุดและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความช่วยเหลือที่ได้รับ	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก					Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
เพศ	p = 354					.11725 (น้อย)
ชาย	29.7	33.5	12.0	13.6	11.2	
หญิง	26.3	29.3	11.4	16.2	16.8	
อายุ (ปี)	- .16681 (น้อย)					
น้อยกว่า 30	27.3	36.4	10.9	12.7	12.7	
30 – 39	19.9	31.9	17.6	16.7	13.9	
40 – 49	33.0	30.9	9.8	13.9	12.4	
ตั้งแต่ 50 ขึ้นไป	44.9	33.3	-	10.1	11.6	



ตารางที่ 26 (ต่อ)

ความช่วยเหลือที่ได้รับ	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก					Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
<b>อาชีพ</b>						
เกษตรกร	62.5	25.0	6.3	4.2	2.1	
รับราชการ	13.3	20.0	17.8	28.9	20.0	
เอกชน/รัฐวิสาหกิจ	23.5	13.7	17.6	23.5	21.6	
ค้าขายส่วนตัว	15.6	45.5	13.6	11.7	13.6	
รับจ้างแรงงาน	37.8	33.3	10.6	11.7	6.7	
ผู้ใช้วิชาชีพ	-	13.6	9.1	36.4	40.9	
อื่นๆ(เช่น แม่บ้าน, นักศึกษาฯ)	38.2	32.4	2.9	8.8	17.6	
<b>ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย</b>						.32841 (ปานกลาง)
นอกเขตเทศบาล	41.0	34.8	8.7	9.3	6.2	
และสุขาภิบาล						
สุขาภิบาล	32.8	35.9	7.8	10.9	12.5	
เทศบาล	21.4	30.1	14.2	17.8	16.5	
<b>การศึกษาสูงสุด</b>						.44365 (มาก)
ประถมศึกษา	37.5	37.5	8.9	9.5	6.5	
มัธยมศึกษา	27.9	33.5	14.3	14.7	9.6	
ปริญญาตรีขึ้นไป	6.3	10.1	13.9	27.8	41.8	
<b>รายได้เฉลี่ยต่อเดือน</b>						.25473 (ปานกลาง)
น้อยกว่า5,001	29.8	38.5	12.4	9.3	9.9	
5,001 – 10,000	33.8	34.2	10.4	12.5	9.2	
10,001 – 15,000	25.4	16.4	17.9	25.4	14.9	
15,000ขึ้นไป	6.5	10.9	13.0	28.3	41.3	

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวระดับความช่วยเหลือที่ประชาชนนนทบุรี(กลุ่มตัวอย่าง)ได้รับจำแนกตามเพศ อาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
<b>อาชีพ</b>					
ระหว่างกลุ่ม	6.965	4	1.741	.815	.698
ภายในกลุ่ม	1025	480	2.137		
<b>อายุ</b>					
ระหว่างกลุ่ม	12.603	4	43.151	4.547	.005
ภายในกลุ่ม	332.605	480	.693		
<b>ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย</b>					
ระหว่างกลุ่ม	28.068	4	7.017	9.430	.000
ภายในกลุ่ม	357.178	480	.744		
<b>ระดับการศึกษาสูงสุด</b>					
ระหว่างกลุ่ม	35.956	4	8.989	22.625	.000
ภายในกลุ่ม	187.929	473	.397		
<b>รายได้ต่อเดือน</b>					
ระหว่างกลุ่ม	38.579	4	9.645	13.064	.000
ภายในกลุ่ม	354.370	480	.738		

### 3. เปรียบเทียบความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับจำแนกตามข้อมูลส่วนตัวกับความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน

จากการวิจัยพบว่า ความช่วยเหลือที่ประชาชนนันทบุรีได้รับ เมื่อจำแนกตาม อายุ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย การศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับความรู้ทางการเมือง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 28

เมื่อพิจารณาค่าแกมมา จากตารางเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับ พบว่าผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองมากมีความสัมพันธ์กับความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับมากขึ้นมากที่สุด (Gamma = 0.56805) ในระดับรองลงมาคือ ผู้ที่มีการศึกษาที่สูง ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัยที่เจริญ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มากตามลำดับ

ตารางที่ 28 ความช่วยเหลือที่ประชาชนได้รับจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองเปรียบเทียบกับข้อมูลส่วนตัวของประชาชน

ต้น / ตาม	Gamma	F	Significance
เพศ / ความช่วยเหลือที่ได้รับ	.11725	-	.354
อายุ / ความช่วยเหลือที่ได้รับ	-.16681	4.547	.005
อาชีพ / ความช่วยเหลือที่ได้รับ	-	.815	.698
ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย / ความช่วยเหลือที่ได้รับ	.32841	9.430	.000
การศึกษาสูงสุด / ความช่วยเหลือที่ได้รับ	.44365	22.625	.000
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน / ความช่วยเหลือที่ได้รับ	.25473	13.064	.000
ความรู้ทางการเมือง / ความช่วยเหลือที่ได้รับ	.56805	70.444	.000

### บริการที่ประชาชนได้รับจากหน่วยงานของรัฐ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยต้องการที่จะทราบว่า ประชาชนได้รับบริการจากรัฐดีเพียงใด โดยพิจารณาจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นประจำแยกออกเป็น 3 หน่วยงานหลักคือ หนึ่งหน่วยงานที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชนได้แก่หน่วยงาน อำเภอ และ ตำรวจ สองหน่วยงานที่บริการสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตได้แก่ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สามคือโรงพยาบาลหรือสาธารณสุข โดยพิจารณาว่าหน่วยงานต่างๆ เหล่านี้ให้บริการแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด ในการวิจัยได้กำหนดเกณฑ์การได้รับบริการของรัฐออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ประชาชนได้รับบริการที่ดีจากหน่วยงานของรัฐ	(ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00)
ประชาชนได้รับบริการค่อนข้างดีจากหน่วยงานของรัฐ	(ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50)
ประชาชนได้รับบริการจากหน่วยงานของรัฐในระดับปานกลาง	(ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50)
ประชาชนได้รับบริการค่อนข้างเลวจากหน่วยงานของรัฐ	(ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50)
ประชาชนได้รับบริการที่เลวจากหน่วยงานของรัฐ	(ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50)

ตารางที่ 29 บริการที่ประชาชนนนทบุรีได้รับจากหน่วยงานต่างๆของรัฐ

บริการที่ประชาชนได้รับจากรัฐ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เลว	84	15.7	
ค่อนข้างเลว	196	36.7	
ปานกลาง	115	21.5	
ค่อนข้างดี	85	15.9	
ดี	54	10.1	
<hr/>			
$\bar{X} = 2.69$ (ปานกลาง)			

จากการแสดงให้เห็นว่าประชาชนนนทบุรีได้รับบริการจากหน่วยงานต่างๆของรัฐในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 29

### 1. ความรู้ทางการเมืองของประชาชนกับบริการที่ประชาชนได้รับจากหน่วยงานราชการ

จากการวิจัยพบว่า ระดับความรู้ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของบริการที่ประชาชนได้รับจากทางราชการมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผู้ที่ได้รับบริการที่ดีจากรัฐมักจะเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการเมือง ส่วนผู้ไม่มีความรู้ทางการเมืองหรือมีความรู้่น้อยก็จะได้รับบริการที่ดีจากรัฐน้อยตามไปด้วย ดังตารางที่ 30 และตารางที่ 31

ตารางที่ 30 บริการที่ประชาชนได้รับจากหน่วยงานของรัฐจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมือง

บริการของรัฐ	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก					Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
ระดับความรู้ทางการเมือง						
						.51354 (มาก)
1	20.1	62.3	13.2	3.1	1.3	
2	25.0	44.4	18.5	9.3	2.8	
3	6.4	22.9	37.9	21.4	11.4	
4	12.6	13.4	16.5	31.5	26.0	

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว บริการที่ประชาชนนนทบุรี(กลุ่มตัวอย่าง)ได้รับจากหน่วยงานราชการ จำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
ระหว่างกลุ่ม	189.492	3	63.164	56.861	.000
ภายในกลุ่ม	588.750	530	1.111		

## 2. บริการที่ประชาชนได้รับจากหน่วยงานราชการจำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

จากการวิเคราะห์จะพบว่าบริการที่ประชาชนได้รับจะมีความสัมพันธ์กับข้อมูลส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษาสูงสุดของประชาชน ยกเว้นการเปรียบเทียบระหว่างคู่ของอาชีพกับระดับความช่วยเหลือที่ได้รับที่ไม่พบความสัมพันธ์ ดังตารางที่ 32 และตารางที่ 33

จากการวิจัยสามารถอธิบายได้ว่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างคู่ตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางใด จากตารางที่ 32 วิเคราะห์ได้ว่าลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับบริการที่ประชาชนได้รับจากหน่วยงานราชการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นกรณีของอายุที่พบความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามเมื่อเทียบกับบริการที่ประชาชนได้รับ

กล่าวคือผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองหรือชุมชนที่เจริญจะได้รับบริการจากหน่วยงานราชการมากกว่า หรือได้รับบริการที่ดีกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทห่างไกลความเจริญ เช่นเดียวกันกับผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีก็จะได้รับบริการที่ดีจากรัฐมากกว่าผู้ที่ไม่ได้จบการศึกษาหรือจบการศึกษาแค่ชั้นประถม ส่วนกรณีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชนจะแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีฐานะดีจะได้รับการดูแลเอาใจใส่และได้รับบริการที่ดีจากหน่วยงานของรัฐ มากกว่าผู้ที่มีฐานะยากจน ส่วนกรณีอื่นจะพบว่าผู้ที่มีอายุมากจะได้รับบริการจากรัฐน้อยกว่าผู้ที่มีอายุน้อย

ตารางที่ 32 ระดับบริการที่ประชาชนได้รับจากหน่วยงานต่างๆของรัฐ เมื่อจำแนกตามเพศ อาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย การศึกษาสูงสุดและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

บริการของรัฐที่ได้รับ	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก					Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
อายุ (ปี)						-.19459 (ปานกลาง)
น้อยกว่า 30	9.1	43.6	25.5	14.5	7.3	
30 – 39	11.6	32.4	22.7	20.8	12.5	
40 – 49	17.0	37.6	21.6	12.9	10.8	
ตั้งแต่ 50 ขึ้นไป	30.4	42.0	14.5	10.1	2.9	

ตารางที่ 32 (ต่อ)

บริการของรัฐที่ได้รับ	น้อย ค่อนข้าง ปาน ค่อนข้าง มาก					Gamma
	น้อย	กลาง	มาก			
เพศ						p = .001
						-.11538 (น้อย)
ชาย	11.4	41.1	20.4	14.4	12.3	
หญิง	25.1	26.3	24.0	19.2	5.4	
อาชีพ						
เกษตรกร	31.3	52.1	12.5	-	4.2	
รับราชการ	13.3	28.9	17.8	28.9	11.1	
เอกชน/รัฐวิสาหกิจ	3.9	29.4	11.8	27.5	27.5	
ค้าขายส่วนตัว	11.7	39.0	23.4	14.3	11.7	
รับจ้างแรงงาน	16.1	40.0	21.1	15.6	7.2	
ผู้ใช้วิชาชีพ	27.3	4.5	31.8	27.3	9.1	
อื่นๆ(เช่น แม่บ้าน, นักศึกษาฯ)	23.5	29.4	41.2	5.9	-	
ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย						.38981 (ปานกลาง)
นอกเขตเทศบาล และสุขาภิบาล	21.7	50.9	14.3	9.9	3.1	
สุขาภิบาล	18.8	40.6	26.6	9.4	4.7	
เทศบาล	12.0	28.5	24.3	20.4	14.9	
การศึกษาสูงสุด						.35085 (ปานกลาง)
ประถมศึกษา	19.0	47.0	22.6	7.7	3.6	
มัธยมศึกษา	13.9	36.3	23.1	15.5	11.2	
ปริญญาตรีขึ้นไป	15.2	11.4	12.7	38.0	22.8	
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)						.15803 (น้อย)
น้อยกว่า5,000	16.8	37.9	26.1	14.9	4.3	
5,000 – 10,000	15.8	40.4	19.6	12.5	11.7	
10,001 – 15,000	11.9	38.8	14.9	22.4	11.9	
15,000ขึ้นไป	15.2	13.0	17.4	30.4	23.9	

ตารางที่ 33 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวระดับความบริการของรัฐที่ประชาชนนนทบุรี(กลุ่มตัวอย่าง)ได้รับจำแนกตามเพศ อาชีพ อายุ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Significance
<b>อาชีพ</b>					
ระหว่างกลุ่ม	19.797	4	4.949	2.345	.051
ภายในกลุ่ม	1013.151	480	2.111		
<b>อายุ</b>					
ระหว่างกลุ่ม	14.202	4	3.551	5.149	.000
ภายในกลุ่ม	331.006	480	.690		
<b>ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย</b>					
ระหว่างกลุ่ม	33.583	4	8.396	11.460	.000
ภายในกลุ่ม	357.178	480	.744		
<b>ระดับการศึกษาสูงสุด</b>					
ระหว่างกลุ่ม	30.253	4	7.563	18.475	.000
ภายในกลุ่ม	193.632	473	.409		
<b>รายได้ต่อเดือน</b>					
ระหว่างกลุ่ม	18.742	4	4.685	6.010	.000
ภายในกลุ่ม	354.370	480	.738		



3. บริการที่ประชาชนได้รับจากหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัวเปรียบเทียบกับบริการที่ประชาชนได้รับจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองของประชาชน

จากการวิจัยพบว่า บริการของรัฐที่ประชาชนนนทบุรีได้รับ เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย การศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับความรู้ทางการเมือง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 34

จากตารางเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆกับระดับบริการของรัฐที่ประชาชนได้รับ พบว่า ประชาชนที่มีความรู้ทางการเมืองมากจะมีความสัมพันธ์กับการได้รับบริการที่ดีของรัฐมากที่สุด (Gamma = 0.56805) ในระดับรองลงมาคือ ผู้อาศัยอยู่ในของชุมชนที่เจริญ ผู้ที่มีการศึกษาที่สูง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มากตามลำดับ

ตารางที่ 34 บริการที่ประชาชนได้รับจากหน่วยงานของรัฐจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมืองเปรียบเทียบกับข้อมูลส่วนตัวของประชาชน

ต้น / ตาม	Gamma	F	Significance
เพศ / บริการของรัฐ	-.11538	-	.001
อายุ / บริการของรัฐ	-.19459	5.149	.000
อาชีพ / บริการของรัฐ	-	2.345	.051
ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย / บริการของรัฐ	.38981	11.460	.000
การศึกษาสูงสุด / บริการของรัฐ	.35085	18.475	.000
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน / บริการของรัฐ	.15803	6.010	.000
ความรู้ทางการเมือง / บริการของรัฐ	.51354	56.861	.000